

Аналіз стану здоров'я людей в Україні

Підготувала студентка
Фізико-математичного
факультету 13 група:

Рокіцька Т.А.

Перевірила:

Кандидат педагогічних
наук

Руденко Т.В.

Вступ

Згідно з визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) здоров'я є станом повного соціального, біологічного і психологічного благополуччя людини, а не тільки відсутністю хвороб і фізичних вад.

Були визначені складові формування здоров'я, а саме:

- спосіб життя - до 50%,
- вплив навколишнього середовища - до 20%,
- генетична компонента (спадковість) - до 20%,
- доступність і якість медичної допомоги - до 10%.

Вступ

На сьогодні стан здоров'я населення України можна вважати кризовим:

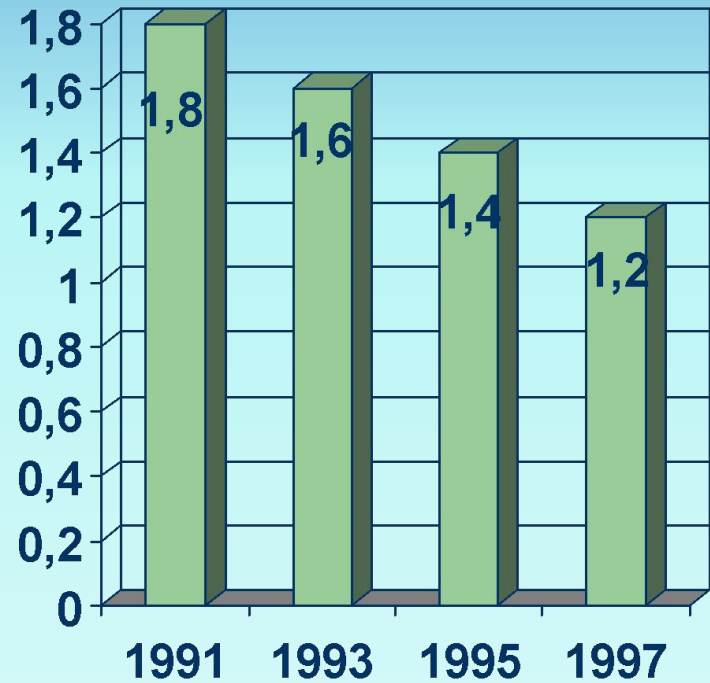
- з 1991 р. смертність в країні перевищує народжуваність;
- середня тривалість життя, очікувана при народженні, є чи не найнижчою за всі останні десятиліття;
- різниця у середній тривалості життя при народженні між чоловіками і жінками у багатьох регіонах країни досягає 10 і вище років, що перевищує біологічну розбіжність і відображає надсмертність чоловіків.

Причинами кризи є:

- відсутність у значної частини населення навичок здорового способу життя;
- деструкція суспільства і незадовільне матеріальне становище населення;
- негативний вплив навколишнього природного середовища;
- не завжди достатня і доступна медична допомога.

Народжуваність

Рівень народжуваності на сьогодні найнижчий за всю демографічну історію України. Індекс фертильності (середнє число дітей, народжуваних жінкою за все життя) у 1997 р. склав 1,2, в той час як тільки для простого відтворення популяції показник повинен дорівнювати 2,2-2,4

Народжуваність

На фоні низької народжуваності особливо характерної для південно-східних і південно-західних промислових міст України, збільшилась питома вага дітей, народжених жінками 15-19 річного віку (практично кожна п'ята дитина). Збільшення частки таких дітей в загальній кількості народжених погіршить стан здоров'я населення, оскільки діти, народжені матерями такого віку, менш життєздатні порівняно з дітьми, народженими 20-30-річними жінками.

Між тим, за період з 1994 по 1998 р. ризик народження дитини з патологією зріс у 1,3 рази. В умовах різкого зниження народжуваності репродуктивні втрати, особливо серед бажаних вагітностей, повинні бути зведені до мінімуму. Між тим, за рахунок спонтанних викиднів, мертвонароджень і смертності немовлят країна не дораховує близько 40 тис. жителів щорічно.

Значною проблемою залишаються аборти, як метод позбавлення від небажаної вагітності. Тільки зареєстрована кількість їх в Україні в 1,5-2 рази перевищує число пологів. Вважається, що до 40% абортів не були б реалізовані, якщо б жінка мала економічні умови для народження дитини.

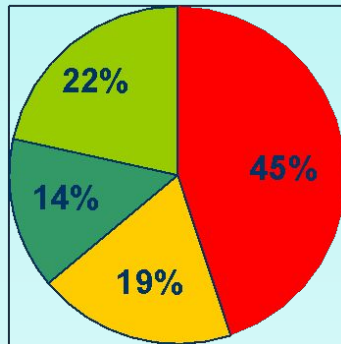
Смертність

Завдяки успіхам медицини в попередженні і лікуванні інфекційних хвороб, основними причинами смерті стали хронічні захворювання серцево-судинної системи, онкологічні хвороби, нещасні випадки тощо. Західне суспільство було переорієнтоване на боротьбу з тими чинниками ризику, що впливають на виникнення і перебіг таких хвороб. Розрив за показником очікуваної тривалості життя між країнами Західної Європи і бувшого СРСР почався у 70-ті роки і досяг найвищого рівня у 1995 р. Ця різниця сягає до 10 років за даними ВООЗ і майже на 50% обумовлена хворобами серцево-судинної системи, де основними чинниками ризику обґрунтовано вважаються паління, вживання алкоголю, дієта, недостатня фізична активність, стрес.

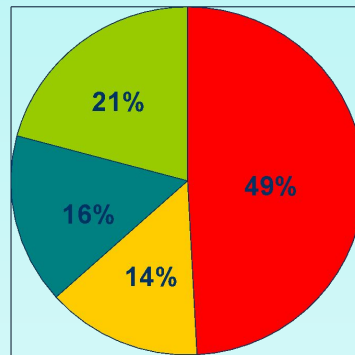
Смертність

Смертність в Україні неухильно зростає з середини 60-х років, але темп її підвищення суттєво прискорився у 90-ті роки у всіх вікових групах за винятком дітей у віці 5-14 років. Хвороби системи кровообігу є найчастішою причиною передчасної смерті

Основні причини смерті чоловіків (1990 та 1997р.р,%).

1990

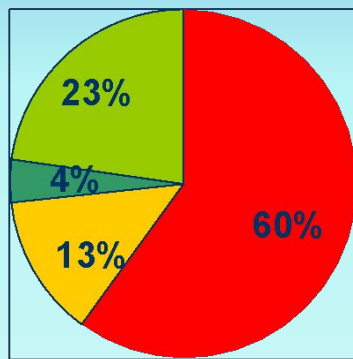

1997

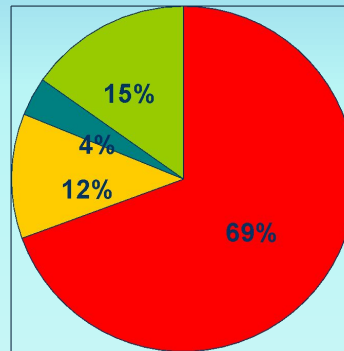
- Серцево-судинні хвороби
- Онкологічні проблеми
- Нещасні випадки, травми, отруєння
- Інші причини смерті

Смертність

Основні причини смерті жінок (1990 та 1997 р.р., %).

1990

1997

- Серцево-судинні хвороби
- Онкологічні проблеми
- Нещасні випадки, травми, отруєння
- Інші причини смерті

Що стосується смертності дітей у віці до одного року, то у 1996 і 1997 р.р. вона складала 14,3 і 14,0 на 1000 живонароджених, що вдвічі перевищує показники для Західної Європи. Основними причинами смерті немовлят є стани, що виникають у перинатальному періоді, вроджені аномалії, хвороби респіраторної системи та інфекційні захворювання.

Статистика захворювань

ЗАХВОРЮВАННЯ НА ВІЛ/СНІД
1987 - 1-ше березня 2011 р.

Кількість випадків (осіб з 1987)	Всього	Дорослі	Діти до 14 років
ВІЛ-інфіковані	185 147	155 683	29 464
Хворі на СНІД	38 455	37 428	1 027
Померлі від СНІД	21 407	21 114	293

Статистика захворювань

ЗАХВОРЮВАННЯ НА БОТУЛІЗМ
станом на 26.12.2011 року

Кількість випадків ...	Спалахи	Потерпілі	З них летальні
у 2011 році (на 26.12)	74	83	3
у 2010 році (на 23.11)	65	84	2
У 2009 році (на 31.12)	103	123	7
У 2008 році (на 31.12)	121	153	6

Стан здоров'я

Стан здоров'я населення України і Європейського Союзу (2009р.)

Показник	Україна	ЄС
Смертність (на 1000 населення)	16,3	6,7
Очікувана тривалість життя	68,1	74,0
Очікувана тривалість здорового життя	59,2	67,0
Приріст населення (на 1000 населення)	-5,7	+4,1

**Динаміка показників поширеності та захворюваності населення України
за період 2011–2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)**

Показник	Рік				
	2011	2012	2013	2014	2015
Поширеність хвороб	187 089,0	185462,7	185 650,9	170 128,0	171 096,7
Захворюваність населення	71013,7	68558,1	68 376,9	62 654,2	62651,3

У структурі поширеності захворювань за класами хвороб серед населення України в 2015 р. перше місце посіли хвороби системи кровообігу (31,0%; 52956,9 на 100 тис. нас.), друге місце – хвороби органів дихання (19,8%; 33952,9 відповідно), третє місце – хвороби органів травлення (9,9%; 16998,1 відповідно), четверте місце – хвороби сечостатевої системи (5,5%; 9382,3 відповідно), п'яте місце – хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (5,4%; 9301,8 відповідно) (рис. 2.1.1).

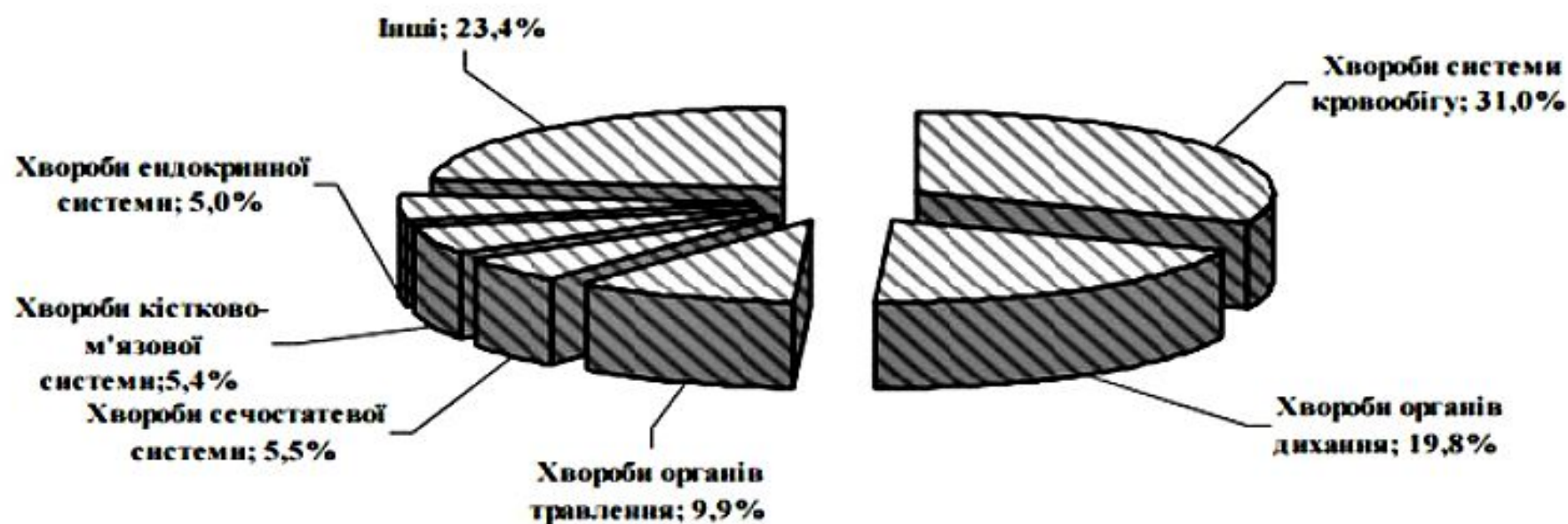

Рис. 2.1.1. Структура поширеності хвороб серед населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

Протягом 2011–2015 рр. у структурі поширеності хвороб відзначається зростання питомої ваги наступних класів: новоутворення (з 2,2% у 2011 р. до 2,4% у 2015 р.); ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (з 4,6% у 2011 р. до 5,0% у 2015 р.); хвороби нервової системи (з 2,6% до 2,7% відповідно); хвороби органів травлення (з 9,6% до 9,9% відповідно); хвороби сечостатевої системи (з 5,4% у 2011 р. до 5,5% у 2015 р.) (табл. 2.1.2).

Аналіз динаміки показників поширеності захворювань серед населення України показав зниження рівня поширеності хвороб, як загального (на 8,55%), так і за всіма основними класами захворювань у 2015 р. по відношенню до 2011 р., крім класу «Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії».

**Динаміка показників та структури поширеності хвороб серед населення України
за основними класами хвороб у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. усього населення)**

Клас хвороб	2011	%	2014	%	2015	%
Усі хвороби, у т.ч.:	187089,0	100	170128,0	100	171096,7	100
деякі інфекційні та паразитарні хвороби	4174,3	2,2	3427,3	2,0	3 347,6	2,0
новоутворення	4159,4	2,2	3965,2	2,3	4 085,8	2,4
хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1757,2	0,9	1588,6	0,9	1 578,4	0,9
ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	8541,0	4,6	8342,3	4,9	8 497,3	5,0
розлади психіки та поведінки	4649,1	2,5	3996,4	2,4	3 989,9	2,3
хвороби нервової системи	4898,5	2,6	4632,2	2,7	4 667,3	2,7
хвороби ока та його придаткового апарату	9246,3	4,9	8372,7	4,9	8 374,7	4,9
хвороби вуха та соскоподібного відростка	3502,1	1,9	3120,1	1,8	3 130,9	1,8
хвороби системи кровообігу	57967,2	31,0	52718,8	31,0	52 956,9	31,0
хвороби органів дихання	37602,0	20,1	33696,5	19,8	33 952,9	19,8
хвороби органів травлення	18025,3	9,6	16890,0	9,9	16 998,1	9,9
хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4918,1	2,6	4427,6	2,6	4 452,1	2,6
хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	10068,6	5,4	9201,1	5,4	9 301,8	5,4
хвороби сечостатевої системи	10074,9	5,4	9282,1	5,5	9 382,3	5,5
природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	670,0	0,4	657,5	0,4	679,2	0,4
травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	4985,3	2,7	4276,0	2,5	4 240,8	2,5

Рекомендації

Рекомендації ВООЗ з фізичної активності (призначені для трьох вікових груп):

- **Діти і підлітки (5-17 років)**. Для профілактики порушень серцево-судинної системи і зниження ризику соматичних захворювань ВООЗ рекомендує щоденну фізичну активність переважно аеробну, середньої і високої інтенсивності, загалом не менше 60 хвилин. Збільшення загальної тривалості фізичних вправ понад рекомендовані 60 хв/день забезпечить додаткову користь для здоров'я. Фізична активність високої інтенсивності, включаючи вправи з розвитку скелетно-м'язових тканин, необхідні мінімум 3 рази на тиждень.

Рекомендації

- **Дорослі (18-64 роки)**. Люди цієї вікової категорії повинні приділяти не менше 150 хвилин на тиждень заняттям аеробікою або не менше 75 хвилин на тиждень аеробним вправам високої інтенсивності чи аналогічної фізичної активності середньої і високої інтенсивності. Кожне заняття аеробікою повинно тривати не менше 10-15 хвилин. Збільшення тривалості занять аеробікою до 300 хв/тиждень при навантаженні середньої інтенсивності або до 150 хв/тиждень при високій інтенсивності занять (чи відповідна комбінація занять високої та середньої інтенсивності) принесе додаткову користь. Окрім того, люди цієї вікової категорії з захворюваннями суглобів повинні виконувати вправи, направлені на підтримку рівноваги 3 і більше разів на тиждень.
- **Старші люди (65 років і більше)**. Для цієї вікової категорії ВООЗ рекомендує дотримуватись рекомендацій для дорослих при зменшеній для людей похилого віку інтенсивності і типі фізичної активності, а також виконувати вправи, направлені на підтримку рівноваги і гнучкості суглобів.